

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

No. 6. RUGPJUTIS (AUGUST), 10, 1921 METAI I

"Entered as second-class matter July 12, 1921, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

LAIVAS (THE SHIP)

Published weekly by Draugas Publ. Co.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$1.50
 Pusei metų 75c.
 Vienas numeris 5c.

SUBSCRIPTION RATES:

One Year \$1.50
 Six Months 75c.
 Single Copy 5c.

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY

2334 So. Oakley Ave.,

-:-

Chicago, Illinois.

Mes plaukiame per šio pasaulio jura į Amžinosios Tėvynės prielauką. Kad laimingai doplauktume, turime būti Kristaus skirtame laive — Katalikų Bažnyčioje — kurį vairuoja šv. Petro įpėdinis Romos vyskupas.

Ir mūsų "Laivas" plauks išvien su Kristaus laivu.

Kapitonas.

Tryliktas Sekmadienis po Sekminių

Mišių Lekcija iš šv. Povylo
laiško Galatams 3, 16-22.

Pažadai buvo duoti Abraomui ir jo sėklai. Jis nesakė: jo sėkloms, lyg daugeliui, bet kaip vienam: Ir tavo sėklai, kuri yra Kristus. Tai-gi aš sakau, kad įstatymas kurį Dievas buvo patvirtinęs netapo panaikintas įstatu išduotu keturiais šimtais trisdešimtim metų vėliau, teip, kadpažadėjimas išnyktų. Tai-gi jei-gu įstato galybe atėjo paveldėjimas, tai jis neatėjo pažadėjimo galybe. Bet Dievas jį davė Abraomui pažadėjimu. Tai kaip-gi tat buvo teisė? Ji tapo išleista del prasižengimo iki kol turėjo ateiti ta sėkla, kuriai jis buvo padaręs pažadėjimą angelų sutvarkintą tarpininko rankoms. Bet tarpininkas nėra terp vieno, bet Dievas yra vienas. Ar-gi tat teisė

buvo priešinga Dievo pažadams? Amžnų dienų ne. Nes jei būtų buvę duota teisės, kuri būtų galėjusi teikti gyvybę, tai ištiesų teisingumas būtų esąs vykinimas teisė.. Bet šv. Raštas viską apėmė po nuodėme, kad pažadėjimas per Jezaus Kristaus tikėjimą būtų galimas duoti tikintiems.

Lekcijos paaškinimas.

Nors šv. Povylo raštuose pasitaiko sunkių vietų, bet maža yra sunkesnių už šitą. Norint ją suprasti reikia atminti tris tikėjimo laikus: Abraomo, Mozės ir Kristaus. Abraomo laikais Dievas buvo pažadėjęs atsiųsti Išganytoją, bet nebuvo davęs įsakymų. Mozės laikais Dievas apgarstino įsakymus ir tikėjimo bei tautos tvarką. Kristaus laikais Dievas išpildė pažadėjimus.

Šios dienos Lekeijoje šv. Povylas pažymi, kad Dievas Abraomui buvo žadėjęs suteikti visam pasauliui palaiminimą per Abraomo sėklą, o ne per sėklas. Tat reiškia, kad Dievas tą pažadą duodamas kalbėjo apie vieną asmenį, o ne apie tuos visus, kurie yra gimę iš Abraomo ir delto gali vadintis jo sėklomis. Šv. Povylas aiškiai sako, kad duodamas Abraomui pažadus Dievas kalbėjo apie vieną Kristų, o ne apie kelias tautas iškilusias iš Abraomo vaikų.

Į 430 metų po to pažadavimo Dievas davė Žydų tautai įsakymus ant kalno Sinai. Mes žinome tuos įsakymus, nes kas dien kalbame "Dešimtį Dievo Įsakymų." Šv. Povylas kelia klausimą, ar Dievo pažadai duotieji Abraomui išnyko, kada tapo suteikti įsakymai. Apaštalas pats atsako, kad ne. Nei vienas įsakymas negali suteikti žmonėms gyvybės. Įsakymų reikalas kyla iš žmonių prasižengimų. Stabdindami tuos prasižengimus įsakymai visgi negali daryti gaivinančių permainų dvasioje, nes nesiekia

žmogui į vidų. Bet žadėdamas Abraomui Išganytoją Dievas buvo žadėjęs dvasios atnaujintoją. Kadan-gi Įsakymai negalėjo buti toki atnaujintojai; todėl Dievo pažadas duotasis Abraomui likosi pilnai galingas ir po to, kaip įsakymai tapo apgarsinti.

Dievo žadėtasis Abraomui asmuo turėjo buti tarpininkas. Tarpas gali buti tarp dviejų arba daugiau, bet ne tarp vieno. Kristus tat tarpininku tapo, kad sujungė žmones su Dievu. Sujungė jis mus atnaujindamas mūsų dvasias, nusikaltėlius padarydamas teisingais.

Tas Kristaus padarytasis dvasios atnaujinimas įvyksta per tikėjimą į Kristų. Tikėjimas suvienija žmogų su Kristum, Kristus suvienija su Dievu. Bet prie tikėjimo reikia dar ir gero apsiėjimo, nes be gerų darbų tikėjimas yra negyvas.

MIŠIU EVANGELIJA SULIG ŠV. LIUKO 17,11-19.

Anuo metu Jezus keliaudamas į Jeruzalę ėjo per vi-

durį Samarijos ir Galilėjos. Ir jam įėjus į vieną sodžų Jį pasitiko dešimt's raupuotų vyrų, kurie sustojo atstu pa kėlė savo balsą ir tarė: Jezau Mokintojau, pasigailėk musų. Išvydęs juos Jis tarė: Eikite pasirodykite kunigams. Ir atsit'ko beinant, kad j'e išgijo. Vienas paratęs save sveiką sugrižo didžiu balsu garbindamas Dievą ir dėkodamas parpulė kni'pščias jam prie kojų. O tasai buvo Samaras. Tuomet Jezus atsil'endamas tarė: Ar-gi ne dešimtis išgijo, o kur-gi devyni? Neatsirado kas sugrižtų ir duotų D'evui garbę, bet tik vienas šitas svetimtautis. Ir Jis jam tarė: Kelkis, eik; tavo tikėjimas tave išgydė.

Evangelijos paaiškinimas.

Praeito sekmadienio Evangelija mokino mus, kad nemic-kintume žmonių nei vienos tautos. Šios dienos Evangelija primena tą patį Dievo pamokinimą. Žydai niekindavo Samarų tautą, tečiau ji pasi-

rodė esant dėkingesnė už tuos, kurie didžiu statėsi.

Kaip žmogaus gyvenime darbas ir poilsis keičiasi, taip ir tautų buvime buvo dvasios pakilimo ir dvasios nusmukimo laikų. Kaip tik tautos ima perdaug girti save, taip jos mažiau dirba ir jų dvasia smunka žemyn. Tuotarpu kitos šale esančios tautos nesididžiuodamos dirba daug gerų naudingų darbų ir tokiu budu pakeldamos savo dvasią pačios kyla augštyn. Ir mus tautai yra tas pavojus, kad mažai ką nudirbę galime imti daug save girti, savo pagyroms įtikėti ir imti mintyti, buk jau nėra reikalo statyti jiegas į darbą. Bukime išmintingi. Atmindami savo tautos geruosius darbus neužmirškime reikalo dirbti ir patys.

Kitas šios Evangelijos pamokinimas yra dėkingumo reikalas. Kirmėlės ir kiaulės niekuomet nebuva dėkingos, nes kanda ar stumia ir tuos, kurie jas šeria. Šiaip kiti gyvuliai net ir patys plėšrieji liutai bei tigras myli tuos, kurie juos maitina ir moka pa-

rodyti gerumo savo geredariams. Žmogus buva arba geresnis arba blogesnis už gyvulį. Kas ima naudą iš kitų žmonių, giminių ar svetimų, o nemyli jų užtatai, tas pasistato pats save žemiau už blogiausius gyvulius.

Deja, tankiai tuomi nusikalsta ir gerų tėvų vaikai. Gavę gyvybę iš tėvo ir motinos, gaudami iš jų dviejų valgių, rubą ir triobą, gaudami kartais ir lėšų mokslams eiti, vaikai dažnai nemyli tėvų. Tėvai už tatai jų nebaudžia, bet gyvenimas pabaus.

Kadangi be dėkingumo žmogus negali būti geras, o tėvai norėtų ir turėtų savo vaikams įteikti visa ko reikia būti geriems, delto tėvai turėtų pratinti vaikus iš mažens priedėkingumo. Jei-gu pats tėvas padaręs vaikui ką nors gera iš jo pareikalauja dėkingumo, tai kartais vaikai nesupranta ir mintija, buk tėvas trokšta tuščios garbės. Idant vaikai negalėtų teip mintyti, geriausia yra tėvui ir motinai susitarti. Tėvas padaro vaikams ką gera, motina prižiuri, ar vaikai parodė tē-

vui dėkingumo. Motina padaro ką nors vaikams malonų, tada tėvas prižiuri, kad vaikai būtų dėkingi. Teip darant vaikai veikia supranta, kad dėkingumas yra gero žmogaus priedermė. Tą jiems supratęs, nepasidaro kenksmo, jei pats tėvas ar motina, ką nors gera padarę išreiškia vaikams nusistebėjimą iš dėkingumo.

Šios dienos Evangelijoje yra dar ir kitas pamokinimas. Baisioji raupų liga reiškia nuodėmes. Jos išgydymas reiškia nuodėmių atleidimą. V. Jezus išgydęs raupuočius pasiuntė juos pasirodyti kunigams. Sename Įstatyme buvo tokia tvarka, kad raupais sergantieji žmonės budavo atskirti nuo visų žmonių. Šiandien teip pat yra daroma sergantiems užkrečiamomis ligomis. Tat vadinasi izolacija. Nors retai, bet pasitaikydavo, kad raupuotieji išgydavo. Išgiję jie neturėdavo teisės grįžti prie sveikų žmonių, bet pirma turėdavo eiti pasirodyti kunigams. Tie ištirdavo, ar išgijimas yra tikras ar ne ir sulig to

leisdavo, arba neleisdavo žinoti grįžti prie savųjų.

V. Jezus išgydęs raupuosius nusiuntė juos pasirodyti kunigams, nes tokis buvo Jo tėvynės įstatas. Tas įstatas buvo naudingas kunams ir drauge turėjo dvasinės reikšmės. Jis rodė, kad ne pats žmogus gali spręsti savo sveikatą ar ligą, tik tai kas nors kitas iš šalies turi tą padaryti. Kuno sveikatą ar ligą lengviau yra žmogui pažinti pačiam, negu savo dvasios padėti. Pats žmogus negali tikrai spręsti apie save, ar atitaisė savo nuodėmes ar ne. Bet jei jis savo sąžinę parodo kunigui pasisakydamas viską kas reikia, tai kunigas bešališkai gali išspręsti žmogaus dvasios stovį.

Senajo Įstatymo kunigai galėdavo tik pažinti ar žmogus sveikas ar sergąs, bet negalėdavo sergančio išgydyti. Naujojo Įstatymo kunigams V. Jezus suteikė daugiau galybės dvasios srytyje. Kunigai ne vien pasako kas nuodėmė kas ne, kas žudo dušią arba ją stiprina, bet turi galybės atleidinėti nuodėmes.

Tai-gi šios dienos Evangelija mus mokiina dviejų stambiųjų daigtų: pirma, kad dėkingumas yra reikalingas žmonėms, ir, antra, kad dušios reikalus išdėtume kunigams per išpažintį, idant iš jų gautume nuodėmių atleidimą V. Jezaus vardu ir galybe.

TIKYBINIS AUKLĖJIMAS.

Katalikai tėvai butinai turi leisti savo vaikus į katalikišką mokyklą. Negali jie padaryti didesnės skriaudos savo vaikams, kaip atitraukdami nuo katalikiškos mokyklos ir siųsdami juos į kitokias.

Be pažinimo tikėjimo (žinia, be gero pažinimo) vaikai nors ir geriausiai mokomi, nėra užtekinai parengti į gyvenimą. Retai juose randasi tvirta valia ir gerai išdirbtas budas. O be to pasaulyje jų gyvenimas vargingas. Jų dora greitai genda ir jų gyvenimas sujra.

Daugelis tėvų to nepastebi. Jie vis save teisina, kad jie pats mokina vaikus tikėjimo, jie juos auklėja ir rengia į gyvenimą.

Kad tai šitap daryti, kaip sako, tai nors truputėlį pataisytų daromą vaikams skriaudą. Bet paprastai toki tėvai tik meluoja. Jie patįs tikėjimo dalykų neužtektinai žino arba ir visiškai nežino, ką jie ten vaikus išmokys.

Kurie tėvai tikėjimo reikalus geriau supranta, tie priguli prie parapijos, leidžia vai kus į parapijinę mokyklą ir namieje juos mokina. Toki vaikai eina į gyvenimą geriau prirengti ir laimingiau gyvena.

Amerikos viešųjų mokyklų mokinių tyrinėtojai kaskart dažniau spaudoje kelia savo balsą apie reikalingumą religinio auklėjimo.

Didžiajame New Yorke eina gana smarkus judėjimas, kad viešųjų mokyklų vaikai gautų moralį ir tikybinį auklėjimą.

Prie to judėjimo pakėlė visuomenę Kings Apskr. distristo advokatas, Harry E. Leuris.

Trys penktosios dalys mokinių iš tų mokyklų, kurias jis ištyrė, pasirodė neturį supratimo apie Dešimts Dievo Įsa-

kymų. Advokatas nurodo, kad nors vieną dieną į savaite mokiniai gautų moralę ir tikybinę pamoką.

Šešiosdešimts šeši mokiniai
Šešiosdešimts šeši nuošimčiai kriminalių nusikaltėlių prieš valstijos įstatus yra jaunuoliai tarp 16 ir 21 metų. Ponas Lewis rirodo, kad jie nusideda dėlei paprasto tikybinio išauklėjimo stokos.

Taigi žydai ir protestonai ima suprasti tikybinio auklėjimo reikalingumą, o dar daug mūs lietuvių katalikų to nesupranta.

V. K.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

EUROPOS KATALIKŲ UKININKU SEIMAS.

...Paryžius, liep. 12. — Ukiškų Draugijų Tarptautinė Konfederacija turėjo savo pirmą visuotinę suvažiavimą liepos 12 d. 1921 m.

Suvažiavime dalyvavo atstovai iš Prancijos, Italijos, Belgijos, Olandijos, Šveicarijos, Airijos, Lenkijos, Bulgarijos

ir Ungarijos.

Išrinktoji Konfederacijos valdyba susideda iš atstovų nuo visų minėtų šalių.

Svarbiausias sumanymas su tvirti ko-operatyvą pirkti ir parduoti ir tokiu budu patarnauti priguliančioms prie Konfederacijos draugijoms.

Pasitarnavo.

Amerikoniškoji organizacija Y. M. C. A. Čekijoje atlikinėjo neva labdaringus darbus, kaip va, užėigos namus kareiviams, krutamus paveikus kareiviams ir kitus. Gi ištikrųjų jos tikslas buvo vesti agitaciją prieš katalikus.

Už tą savo darbą Y. M. C. A. pareikalavo nuo Čeko-Slavokų respublikos 100,000,000 (šimtą milijonų kronų). Neku-rie parlamento nariai padarė interpelaciją, reikalaudami, kad nebutų mokama ta suma, nes daug reikalingesnių dalykų yra, kuriuos reikėtų apmokėti.

KLAUSO MIŠIŲ.

..Washington, D. C., liep. 30.

— Italų armijos žymus jencrolas Pietro Badoglio dabar lankosi Amerikoje. Nedėldienyje jis su visaris II savo palydovais klausė šv. Mišių Šv. Ražančiaus bažnyčioje, Washingtone.

Po Mišių jį ir jo palydovus priėmė pas save parapijos klebonas Rev. N. DeCarlo.

KLIUVO.

Jon Davis, Babtistų pryčėris, atsižymėjo baisiu priešingumu katalikams. Jis stengėsi jiems kenkti kur tik galėdamas. Savo uolumu tikėjosi įgyti didelę prieankumą savo klausytojų. Bet jo išpažintojai ir klausytojai dabar jį išvijo iš savo bažnyčios, nes sužinojo, kad jis budamas kitoje vietoje užsiminėjo burtininkyste; ir išnaudojo žmones savo apgavystėmis. Taip pat susekė, kad jis pametė savo tikrąją pačią ir tris vaikus, ir kad dabar jis gyvena su svetima moterimi.

Nestebėtina, kad tokie kovoją prie katalikus.

BALTIMORĖS ARKIVYS- KUPAS.

Pranešta, kad vyskupas Mykolas J. Curley yra paskirtas Baltimorės arkivyskupu.

Kada jis užims savo naują sostą, nežinia.

Bažnyčios įstatai neleidžia ilgiau keturių mėnesių laukti su užėmimu naujos vietos.

AIRIJA MELDŽIASI.

Kuomet eina derybos tarp Anglijos ir Airijos valdžių taikos reikaluose, visose Airijos bažnyčiose atliekamos nuo latinės pamaldos, kad galutinai įvyktų taika ir kad galop gyventojai gautų pasilsėti po to ilgo neramumo ir nuolatinių susirėmimų laiko.

Gal Dievas ir išklausys jų meldimų.

KLAUSIMAI IR ATSA- KYMAI.

Stebuklingos vietos.

Teko man susidurti ir susiremti su vienu žmogeliu apie

šventas vietas, kaip Šidlavą ir kitas. Tas žmogelis aiškina man, kad tai kunigų išmislas. Aš jam aiškinau, kad ne. Kurio mudviejų teisybė?

F. J.

Atsakymas. Su tokiais žmonėmis, kuriems tikėjimo dalykai ir visa, kas su tikėjimu rįšasi, yra tik kunigų išmislas, tai neapsimoka ginčytis ir prirodinėti. Toki žmonės paprastai yra akli, blogos valios ir jokių rimtų prirodymų nepriima ir jų nesupranta. Tokis, matyt, yra ir Tamstos sutiktasis žmogelis.

Jei šventos vietos yra kunigų išmislas, kaip tas žmogelis sako, tai jis būtų turėjęs aiškiai raštiškais dokumentais parodyti, kada, koku budu ir kokis kunigas (jo vardas ir pavardė) ir kokią šventą vietą išmislijo.

Jei jis tó negali parodyti, tai jis yra tuščias barškakas, kuris kartoja melagių, šmeižikų pasakas.

Šventų vietų kunigams išmislyti nereikia. Jas Dievas pašvenčia Pats ar per kokį šventąjį. Nekuriose šventose

vietose atsitinka labai žymūs ir dideli stebuklai, kaip, pavyzdin, Liurde, kuriame apsireiškė Panelė Švenčiausia. Tėnai yra daugybė stebuklingų išgijimų. Šimtai daktarų sėdė Liurde tam tikrame ofise ir apžiūri visus atvažiuojančiuosius ir patikrina, kada tu daugelis grįžta sveiki.

Tėnuvažiuoja tas žmonegis į Liurdą, pats pamatys stebuklą toje šventoje vietoje, tuomet neplepės nieku.

Yra šventų vietų, kuriose stebuklai rečiau atsitinka arba mažiau žymūs.

Kitos šventos vietos yra žinios tuo, kad jose žmonės dėl ypatingo kokio nors šventojo ar šventosios užtarymo, gauna daug įvairių dvasios malonių.

Kartais dušios išgijimas yra didesnis stebuklas kaip staugus kūno pasveikimas.

Ar atsitinka kokioje vietoje, kaip Šidlava, stebuklai, negalima sakyti nei taip, nei ne. Jei yra tikrai kokis atsitikimas iširtas, liudininkų patvirtintas ir turi visas žymes tikro stebuklo, tuomet galima tvirtinti. Jei to nėra, tuo-

met žmonės gali sau liuosai kalbėti.

Norint išganyti savo sielą reikia tikėti į tai, ką Jezus apreiškė ir ką dabar Šv. Jo Katalikiška Bažnyčia mokina. Į šventas vietas galima tikėti arba ne, tai delto galima būti išganytu.

Tik kalbėti, kad jos yra kunigų išmislas, tai biaurus, nesąžiningo žmogaus melagingas įtarimas.

Žinau Lietuvoje parapiją Sasnavą (netoli Marijampolės). Tėnai atsirado mergina, kuri pradėjo tvirtinti, kad jai rodosi Švenčiausioji Motina ir apreiškia nekuriuos dalykus, kuriuos ji turi pasakyti klebonui ir kitiems žmonėms.

Daug žmonių jai įtikėjo ir pradėjo į tą vietą skaitlingai rinktis. Kunigai, priešingai, visiškai į tai netikėjo. Daugelyje vietų net perspėjo žmones, kad lengvapėdiškai netikėtų į tos merginos neva gautus apreiškimus. Žmonės ne labai klausė. Jie ten lankėsi. Tuomet buvo paskirta kunigų komisija geriau tą visą dalyką iširti. Komisija ištyrus

pranešė, kad nieko stebuklingo ten nėra.

Iš šio ir daugybės kitokių atsitikimų matyti, kad kuninai netik nesigriebia išmisų, bet stabdo žmones, kad jie nesisukubintų įtikėti į kekių nors vietų šventumą.

V. K.

**PALAIMINTI NIGERŲ DID-
VYRIAI, NUKANKINTI
UŽ KRISTAUS
TIKĖJIMĄ.
(Pabaiga).**

Kuomet karalius, ministras apsiaustas, atsisėdo ant sosto užklausė Karolio, ar jau visi tarnai susirinko? „Taip! Karaliau,” atsakė Luango. Po valandėlei Muango, persitikrinęs, kad nieko netruksta, kaip liutas pasiutęs užriko baisiu balsu: „Kas nors dar išdrįstų krikščioniškai melstis, tegul čia pasirodo, o tuojuos nukirsiu jam galvą!” Akies mirksnyje išėjo pirmas Karolius Luango, laikydamas už rankos 13 metų Kizitą. Paskui savo vadą atsistojo kiti, kaip vienas vyras. „Surišti juos!” sušiuko rustingai karalius, ir sudeginti ant laužo Namugon-

ge!” Karaliaus budeliai pulė ant tarnų burelio ir be vargo suraišė jiems rankas, o kojas sukišo į kaladas. Po kelių valandų ėjo kankinių burelis į Namugoną.

Kuomet jie ėjo pro šalį kalėjimo, pamatė nuteistus Ukasą, įmestą kalėjiman prieš porą savaitių. Išgirdęs apie savo draugų likimą, pradėjo balsiai šaukti paskui Muango, jojančio ant arklio: „Karaliau ir viešpatie! daleisk ir man su jais numirti; noriu su jais kartu melstis danguje.”

Muango paliepė sargui išleisti. Atidarė kalėjimą. Ukasza išbėgo iš jo, šokinėdamas iš džiaugsmo ir pribėgo prie savo draugų burelio.

Po dviejų dienų siunkios kelionės atėjo nuteistieji į Namugoną. Ant kalnelio, priešais „Baltųjų Tėvų” (t. y. Misijonierių) namą, kareiviai sudėjo augštą lendrių laužą. Birželio 3 d., paskutinį kartą tiems didvyriams užtekėjo žemės saulutė, kad jau nusileidžiant pamatyti amžinai spindinčią Danguje Saulutę. Budeliai pradėjo krikščionis raišio į lendrių pėdelius. Išmėgi-

nimui ir pabauginimui prieš visų akis uždegė pirmą laužą po Karoliu Luanga. Siųsdami jam brolišką pasveikinimą ir balsiai už jį meldamiesi, laukė jo draugai savo eilės.

Pirmas gyvas žibintuvas pamažu degė.

Tus jauniausius: Dionizą Kamyuką, Simeoną Sebutą ir Katakumoną, Queliabę pavėdė į šalį. Budelis Mkadjanga prižadėjo jems laisvę karaliaus vardu, jei tiktai išsižadės krikščioniškų maldų. Bet jauni didivyriai drąsiai atsakė: "Iki koliai muš širdis mūsų krutinėje, mes melsimės!"—

"O kada mano laužą padegsi?" Šaukė į savo tėvą jaunutis Mbagą. "Tilėk! vaikė! subarė jį nuliudęs tėvas Mkadianga. Paspėpsiu tavę namie. Niekas tavęs neatras, neišduosiu." "Tėvė! nedaryk to. Tu esi tarnas "Kabaki" (karaliaus); pats turėtumei už mane praviešo pasirijimo įsakė Mka merkė ant mirties Muanga. Noriu už Jezų numirti. Tėve! užmušk manę - o ne užsiginsiu." "Kristaus!"

Negalėdamas perlaužti savo aviko pasirijimo įsakė Mka-

dianga nukirsti jam galvą. —Paskui uždegė visus pėdus. Keletą valandų, nežiurint degančių lendrių ir padukusios minios reksmo, jaunikaičiai nuo kalnelio balsiai sutartinai meldėsi; bet pamažu tie balsai mažinosi iki visiškai nutilo, nes tarp dumų ir liepsnos nustojo plakti tos širdys, nutilo tos lupos, kurios amžinybėje be parstojo giedos mergelių giesmę, eidami paskui Skaiščiausią Avinėlių.

Jau ugnis užgeso. Ant kalnelio gulėjo keleta apdegusių lavonų..... Jauniausieji tarnai ilgai tą žiūrėjo ir jau pradėjo bauginti, kad gal juos kankinimo vainikas aplenkis; bet štai priejo prie jų budelis Mkadianga. "Nusiraminkite", tarė, "Muanga dovanos jums gyvastį, jei tikėjimo išsižadėsite." "Niekados!" to niekados!" atsakė sutartinai. Norime lygiai numirti, nes esamė krikščionys! Del ko mus atleidi?

Nes V. Kristus delei savo neištirtos Apveizdos išstarmės jums skyrė kokią garbniugą užduotį. Nes tie du tapo akilais savo 22 nukankintų draugų liudytojais ir štai pernai galėjo

laimingai dalyvauti toje garbingoje iškilmėje Ryme, kuomet šv. Tėvas paskaitė juos tarp dangaus palaimintų ir kartu su visais pavesti savę jų globai.

Iš tiesų, stebuklingas Dievas Savo Šventuosiose! Nuostabi yra Jo galybė, kuri įkvėpė tų jaunikaičių širdims tokią nepajudinamą narsybę! O mūsų širdis kaip silpnos, baimingos ir sviruojančios! Del ko? Nes ačiū gamtinės pajėgos ir tvirtybės ne jieskome tenai, kur yra,

tai yra, maldoje ir prie kojų v. Kristaus, pasislėpusio Švenčiausiam Sakramente!

Gerai atsiminkime, ką pasakė šv. Alfonsas Liguori: "Turime giliai persitikrinti apie tą tesą, jog nuo maldos priklausė mūsų gyvenimas. Nuo maldos priklauso mūsų gyvenimo atmaina, nuo maldos priklauso visoks pagundų pergalejimas, nuo maldos priklauso išstvermė Dievo meilėje, tobulystėje, galiutina išstvermė ir amžinas išrinkimas. J. L.

BAŽNYČIOS YPATYBĖS.

(Tešinsys).

Dažniausiai tie buvo vienuoliai. Kardinolai neturi valdžios ant vyskupų nei ant kunigų, negut savo vyskupijose. Tiktai popiežiui mirus kardinolai renka jam įpėdinį. Rinikimas įvyksta tik dviem trečdaliais balsų. Popiežius savo valdžią gauna ne iš kardinolų, bet iš V. Jezaus. Popiežius negali savo valdžios nei mažinti nei dauginti, o turi jos tiek kiek Kristus davė (Žiūrėk straipsnį. "Popiežius").

Popiežius skiria vyskupus, išleidžia įstatus visai Bažnyčiai, sušaukia visatinius vyskupų susirinkimus tikėjimo dalykams aptarti, pats išduoda nuosprendžius tikėjimo ir doros dalykuose.

Vyskupų suvažiavimai buva vietiniai tautiniai ir visatiniai. Vietiniais vadinasi vienos provincijos vyskupų suvažiavimai. *Juos sušaukia arkivyskupas. Tautiniai buva kokios

nors vienos tautos vyskupų ir arkivyskupų suvažiavimai. Juos sušaukia tas kam popiežius paveda. Tautiniai vyskupų suvažiavimai Amerikoje vadinasi plenariais. Jų buvo trys: visi Baltimorėje. Ketvirtasis buvo ten pat 1919 m. bet formalių posėdžių nedarė. Vietiniai ir tautiniai vyskupų susirinkimai svarsto savo vietos ar tautos tvarkos dalykus. Visatiniai suvažiavimai svarsto kunigų drausmės ir tikėjimo dalykus. Visatinius vyskupų susirinkimus sušaukia popiežius ir jis juose pirmininkauja pats arba per kokį nors kardinolą. Visatinių surinkimų buvo devyniolika: pirmutinis Nikejoje 325 m., paskutinis Vatikane 1870 m. Visatinių surinkimų išstarmės, popiežiaus užtvirtintos, tikėjimo ir doros dalykuose buva neklaidingos. Vyskupų visuomenė yra apaštalų visuomenės įpėdinė. Apaštalų visuomenė negalėjo klysti, negali klysti nei vyskupų visuomenė, kuomet prie jos yra šv. Petro įpėdinis.

Jerarchija. Valdžios laipsniai Bažnyčioje vadinasi je-

rarachija. Du yra tos jerarchijos žvilgsniu: šventinimai arba kunigystė ir jurisdikcija; arba kunigystė ir jurisdikcija; arba valdžia. *Kunigystės jerarchija* apima šituos laipsnius: 1) tonsura, t. y. plaukų nukirpimas, ženklinantis priėmimą į dvasiškijos luomą, 2) ostijarijus, ty. bažnyčios durų ir grindų prižiūrėtojas, 3) lektorius, t. y. kurs šv. Raštą garsiai skaito bažnyčioje, 4) egzorcistas — t. y. turintys galybę išvarinėti piktasias dvasias ir šventinti paprastuosius daigtus, 5) akolita — turintys teisę tarnauti Mišioms, prirengti altorių ir tvarkoje laikyti apeigų rubus bei indus. Tonsura yra tik įžanga į dvasiškiją, keturi kiti vardai yra keturi šventinimo laipsniai. Jie vadinasi mažieji šventinimai. Juos priėmus galima be kaltės vėl grįžti į pasaulį, atsižadant jų.

Trys yra augštieji šventinimai, butent: subdijakonas, dijakonas ir kunigas. Kas priima subdijakono šventinimą ir paskui grįžta pasaulin, tas padaro mirtiną nuodėmę. Drauge su subdijakono šventi-

nimais yra priimama priedermė amžinai laikyti skaistybę ir kasdien kalbėti brevijorių. Subdijakonas iškilmingai gieda Lekeiją Mišiose. Jis turi teisę dėvėti manipulių ir tunicelą.

Dijakonas yra vienu laipsniu augštesnis už subdijakoną ir turi teisę dėvėti stulą per petį bei dalmatiką. Dalmatikos išvaizda niekuomi neriskiria nuo tunicelės. Dijakonas reikale gali krikštyti, dalinti komuniją ir sakyti pamokslą.

Kunigas yra trečias augštasis šventinimas. Jis suteikia galybę dalinti visus sakramentus, išskiriant Pastiprinimą ir Kunigystę. Kunigai nešioja stulą kryžiavai sukeistą ant krutinės ir arnotą.

Augščiausias laipsnis kunigystėje yra vyskupas. Jis duoda galybę dalinti žmonėms Pastiprinimo ir Kunigystės sakramentus. Vyskupas nešioja ant galvos mitrą ir rankose ganytojišką lazdą. Kunigystės jerarchijoje popiežius neturi valdžios daugiau už vyskupą.

Jurisdikcijos jerarchija susideda tik iš trijų laipsnių:

klebonas turi valdžios savo parapijoje, vyskupas savo vyskupijoje, popiežius visame pasaulyje. Popiežius yra daug augštesnis už vyskopus jurisdikcijos jerarchijoje.

Dvasiškija turi *priedermės mokinti*, bet ta priedermė neturi nustatytos jerarchijos. Tečiau ir joje galima atskirti tris laipsnius. Vyskupas yra autentiškas tikėjimo mokintojas. Visatinis vyskupų surinkimas yra augštesnis už jį bet nenuolatinis, neklaidingas tikėjimo mokintojas. Popiežius yra nuolatinis neklaidingas tikėjimo mokintojas. Žemesnieji už vyskupą kunigai gali ir turi skelbti tikėjimo mokslą, bet tą daro tiktai vyskupo vardu, todėl nesiskaito tarp mokintojavimo laipsnių.

Bažnyčios teismas yra trijų laipsnių: vyskupas, arkivyskupas ir popiežius. Klebonai neturi teismo galybės savo parapijoje. Jei-gu arkivyskupas svarsto savo pavaldinių bylą bažnytiniu teismu, o nuteistieji neapsima nuosprendžio, tai apelaicija eina seniausio tos provincijos teismą. Jei nuteistasis neapsima ir tada, tai

apelacija kyla į popiežių, kurio nuosprendis yra neatmainomas.

Vienuolijos yra skyrium nuo parapijų ir vyskupijų, bet negali būti skyrium nuo popiežiaus. Moteriškos vienuolės neturi nei kokių kunigystės šventinimų ir negali turėti. Vyrų vienuolijose vieni turi kunigystės šventinimus, kiti neturi. Kas kita yra kunigystė, kas kita yra vienuolystė. Vienuoliai yra žmonės viešai pasižadėjusieji Dievui pildyti ne vien Dievo įsakymus, bet ir Kristaus patarimus, butent paklusnybę, neturtą ir skaistybę. Kaikurios vienuolijos prie tų trijų įžadų prideda ketvirtą. Jezuitai prisiekia neapsimti garbingų vietų ir ginti Šventąjį Tėvą, Aleksijonai tarnauti ligoniams, Trinitoriai gelbėti žmones iš nelaisvės. Kiti turi kitokių pridedamų įžadų.

Yra vienuolijų, kurios yra po vietinio vyskupo valdžia, pv. šv. Kazimiero Seserys. Kitos priklauso tiesiog nuo šv. Tėvo, pv. Jezuitai, Marijonai ir kiti. Moteriškosios vienuolijos dalinasi į kliauzuruotas

ir liuosas. Kliauzuruotų vienuolijų seserims nevalia nei kokių reikalu išeiti iš vienuolyno ir niekam nevalia įeiti pas jas. Liuosų įstatų vienuolijos gali pavėlyti savo seserims išeiti iš vienuolyno kiekvienu padoriu reikalu ir gali pavėlyti svetimiems įeiti į savo vienuolyną. Visos vienuolijos dar dalinasi į iškilmingų įžadų ir prastų įžadų vienuolijas. Nors abiejų įžadai yra daromi gana iškilmingai, bet tų įžadų pasekmės yra ne vienokios. Iškilmingų įžadų vienuoliui atsitraukus iš vienuolyno nei viršininkas neturi teisės gražinti to vienuolio įnešimą. Prastų įžadų vienuoliui atsitraukiant, arba net laužant savo įžadus, viršininkas neturi teisės pasilaikyti jo įnešimą. Iškilmingų įžadų vienuolijos vadinasi ordenais, prastųjų įžadų — kongregacijomis. —

(Daugiau bus).

